

**KOMMUNALT
HANDLINGSPROGRAM**
CENTERPARTIET UPPSALA 2022

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1.	INLEDNING	4
2.	SYFTE	4
3.	VISION	4
4.	VÅRA RÖTTER	5
5.	NÄRODLADE IDÉER	5
5.1	<i>FRIHET</i>	5
5.2	<i>LIKA MÖJLIGHETER</i>	6
5.3	<i>GRUNDLÄGGANDE TRYGGHET</i>	6
5.4	<i>MAKTEN NÄRA DIG</i>	7
5.5	<i>SJÄLVÄGANDE</i>	7
5.6	<i>KRETSLOPPSTÄNKANDE – MILJÖANSVAR</i>	8
5.7	<i>ÖPPENHET</i>	8
5.8	<i>JÄMSTÄLLDHET</i>	8
6.	NÄRODLAD POLITIK	9
6.1	<i>MILJÖ</i>	9
6.2	<i>FÖRETAGANDE OCH JOBB</i>	11
6.3	<i>HÅLLBAR STADS- OCH LANDSBYGDsutveckling</i>	12
6.3.1	<i>BYGGANDE</i>	12
6.3.2	<i>FRAMKOMLIGHET</i>	15
6.4	<i>NÄRODLAD INTEGRATION</i>	18
6.5	<i>TRYGGT ÅLDRANDE</i>	20
6.6	<i>GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING</i>	21
6.7	<i>OMTANKE OCH TRYGGHET</i>	23
6.8	<i>ETT ATTRAKTIVT UPPSALA</i>	25
6.8.1	<i>KULTUR</i>	25
6.8.2	<i>IDROTT OCH REKREATION</i>	26
6.9	<i>LIVSLÅNGT LÄRANDE</i>	27

2

6.9.1	FÖRSKOLA OCH ANNAN PEDAGOGISK VERKSAMHET.....	28
6.9.2	GRUNDSKOLA.....	29
6.9.3	GYMNASIESKOLA.....	30
6.9.4	VUXENUTBILDNING	30

1. INLEDNING

Centerpartiet Uppsalas kommunala handlingsprogram innehåller vår politik som antagits på våra kretsstämmor. Kretsstämmorna hålls årligen med Centerrörelsen i Uppsala kommunkrets och ger våra medlemmar möjligheter att skicka in motioner om vad de vill förändra i kommunpolitiken i Uppsala.

Handlingsprogrammet är ett levande dokument som uppdateras allteftersom nya beslut fattas på kommande kretsstämmor. Texterna i avsnittet *“Närodlad politik”* bygger på de bifallna motionerna från kretsens medlemmar, Centerpartiets idéprogram och på partiets nationella politik som antagits på nationell nivå.

2. SYFTE

Syftet med det kommunala handlingsprogrammet är:

- Att fungera som handledning för våra kommunpolitiker
- Att sammanfatta och redovisa bifallna motioner från kretsstämmorna

3. VISION

År 2050 är Uppsala kommun ett kraftcentrum för innovationer och företagsamhet. Våra två universitet rankas bland de bästa i världen och många nya företag startas och växer.

I Uppsala bejakas och premieras grön tillväxt och entreprenörskap. Här värdesätter och respekterar vi ekosystemen. Här är det lönsamt att vara miljövårdande och olönsamt att agera miljöförstörande. Vi har en väl utbyggd laddningsinfrastruktur för elbilar och en tyst trafik med bra trafikflöde.

I vår kommun bor och verkar över 300 000 människor. Många flyttar in varje år och bosätter sig både på landsbygden, i staden och i kransorterna. Uppsala kommun attraherar och behåller spetskompetens från hela världen.

Uppsala stad växer så att det knakar och i alla nya stadsdelar finns grönska och öppna ytor. Staden är grön och luftig. Kransorterna har utvecklats och kommunikationerna är goda. Närservicen och livskvaliteten är hög i hela kommunen.

Integrationen av nya svenskar går snabbt och enkelt tack vare en effektiv introduktion till det svenska språket, sysselsättning och arbete efter ankomst till Sverige och Uppsala. Föreningslivet bidrar också starkt till att våra nya medborgare känner sig välkomna i sitt nya hemland.

Här kan alla bestämma över sina egna liv genom egna och fria val. I Uppsala trivs människor.

4. VÅRA RÖTTER

Våra idéer är resultatet av en lång strävan efter ett rättvisare, friare och grönare samhälle. Centerpartiet har sina rötter i landsbygdsbefolkningens och de självägande böndernas månghundraåriga kamp för frihet och rättvisa.

Med Centerpartiets rötter i bonderörelsen följer också vår förankring i miljöfrågorna. Centerpartiet har bildats av människor som levt av naturen och dess resurser, därför vet vi att mänskligheten inte överlever utan att ta hänsyn till naturens villkor.

5. NÄRODLADE IDÉER

Centerpartiet är ett värderingsstyrt parti som svarar på de utmaningar som finns i hela landet, såväl i städerna som på landsbygden. I detta avsnitt följer korta sammanfattningar av viktiga delar av våra värderingar. Se även Centerpartiets idéprogram.

5.1 FRIHET

Varje människa är född fri. Alla ska kunna bestämma över sitt eget liv genom egna och fria val. Demokratin förutsätter en allmän acceptans och respekt för människors olika åsikter, oavsett om det handlar om politiska ståndpunkter, religion eller annan livsåskådning. Yttrandefrihet, religionsfrihet och föreningsfrihet är därför orubbliga

principer, som även innefattar frihet att avstå från religiositet och från att organisera sig.

Respekten för en persons religion, livsåskådning och åsikter innebär inte att vi accepterar att andra människors frihet beskärs. Det är varje människas rätt att fritt göra sina egna livsval.

Frihet i Centerpartiets mening är inte förunnat de få och de privilegierade. Alla människor, oavsett bakgrund, ålder, kön eller härkomst ska ha möjlighet att förbättra sina livschanser och känna frihet.

5.2 LIKA MÖJLIGHETER

Centerpartiet strävar efter ett hållbart Uppsala där människor får bestämma mer själva. Vi tycker att alla ska få möjlighet att utvecklas oavsett vem man är och var i kommunen man bor. En offentligt finansierad skola, vård, omsorg, brottsbekämpning och ekonomisk grundtrygghet ger människor frihet och främjar social rörlighet. Ett centralt mål för Centerpartiet är att det ska finnas likvärdiga möjligheter att växa upp, gå i skolan, arbeta, bo och driva företag i hela kommunen.

Vi vill ta vara på människors idéer. Då kan vi hitta nya miljövänliga lösningar som gör att samhället kan utvecklas på ett mera hållbart sätt.

För att säkra välfärden vill vi göra det enklare och mer lönsamt att driva företag. Företagare bidrar till samhället och de som anställs av företagen tjänar egna pengar och bidrar genom skatten till en bättre skola, vård och omsorg samt till annan kommunal verksamhet.

5.3 GRUNDLÄGGANDE TRYGGHET

Människor har en rad grundläggande behov; mat, bostad, kläder och vård. Vi har ett gemensamt ansvar för att alla ska få dessa grundläggande behov tillfredsställda.

De som drabbats av sjukdom, funktionsnedsättning eller arbetslöshet ska garanteras en ekonomisk grundtrygghet och stöd att ställa om och komma tillbaka. Ingen ska behöva fastna i utanförskap.

Vi vill att Uppsala kommun ska ta fram en beredskapsplan för kriser vad gäller livsmedelsförsörjning för storkök. Det ska ingå i beredskapsplanen att Uppsala kommun alltid ska ha kapacitet att servera mat och vatten till kommunens barn och äldre i två veckor oavsett vilken krissituation som uppstår.

Efter ett avslutat arbetsliv ska man vara trygg i sin försörjning resten av livet.

En viktig del är rättstryggheten. Ingen ska ha rätt att ta ifrån oss vår frihet och trygghet genom kriminella handlingar.

5.4 MAKTEN NÄRA DIG

Vi tror på människans förmåga att ta ansvar för sig själv och för andra. För oss i Centerpartiet betyder decentralisering närhet till beslutsfattare, till jobb och utbildning, samt till samhällets servicefunktioner. Byråkrati och krångel i den kommunala förvaltningen måste minska.

En del i decentraliseringen är att öka det fria valet och möjligheten att påverka sin vardag. Detta innebär att de som går i skolan eller de som har behov av vård och omsorg, ska kunna påverka sin närmiljö och sin livssituation.

Centerpartiet kommer konsekvent, inom alla områden och på alla nivåer, att verka för ökad decentralisering av besluten så att människor kan öka makten över sina liv. Vi kallar det "Närodlad politik".

5.5 SJÄLVÄGANDE

Äganderätten är central för ett samhälle där människor kan förverkliga sig själva och sina drömmar.

Bonden som äger sin mark, familjen som äger sin bostad, pensionären som har ett sparkapital, för alla dem innebär tillgången till ett eget kapital minskad sårbarhet. Det ger större självbestämmande och utrymme att tänka långsiktigt. Personligt ägande är, även för den med knappa resurser, ett sätt att öka både frihet och trygghet.

Möjligheter skapas för fler att investera i sina drömmar, stora som små, och skapa egna verksamheter. Det ger förutsättningar att både förvalta och förädla våra resurser.

5.6 KRETSLOPPSTÄNKANDE – MILJÖANSVAR

Vi i Centerpartiet vill leda kommunens tillväxtvänliga miljö- och klimatarbete och vi arbetar hårt för att alla delar av kommunens politiska ställningstaganden ska vara socialt, ekologiskt och ekonomiskt hållbara.

Naturens kretslopp är grunden för allt liv. Tillgång till rent vatten, en ren luft och en giftfri miljö är grundläggande för alla människor och en förutsättning för vår frihet.

Vi har en skyldighet att bruka utan att förbruka, att inte rubba kretsloppen och att bevara naturen till kommande generationer. Det handlar både om rättvisa och om respekt för våra barns och barnbarns frihet.

5.7 ÖPPENHET

Vårt lands välstånd har i alla tider byggt på ett ständigt utbyte med omvärlden. Centerpartiet välkomnar att samhället består av människor med olika bakgrund och erfarenheter, där alla är lika värda och där gemenskapen ska vara öppen för alla. Vi vill göra upp med de system och strukturer som hindrar människor från att vara delaktiga i samhället. Vi vill riva de murar och den uppdelning mellan innan- och utanförskap som en exkluderande politik skapat. Vi accepterar inte att människor sorteras efter hudfärg.

Centerpartiet vill fortsätta att avlägsna de hinder som finns för enskilda människors rörlighet i världen. Vi vill se en framtid där Sverige är ett land dit människor kommer med en dröm om ett bättre liv och bidrar till att bygga vårt samhälle.

5.8 JÄMSTÄLLDHET

I ett liberalt samhälle behandlas alla människor som individer, inte utifrån vilket kön. Våra gemensamma system måste därför vara uppbyggda så att flickor och pojkar, kvinnor och män, har samma förutsättningar.

Vi vill att Uppsala kommun ska stärka sin analys och uppföljning av jämställdhetsintegreringen genom att instifta en analysgrupp med detta fokus som ett stöd för kommunens övergripande analysarbete. Analysgruppen ska vara direkt underställd stadsdirektören som verkar som uppdragsgivare för analysgruppen, och

förvaltningscheferna ska vara ansvariga för att rapportera in förvaltningsspecifik information.

Centerpartiet anser att Uppsala kommun ska utbilda strateger från olika delar av verksamheterna att fungera som personliga tränare i jämställdhetsintegrering för chefer samt övriga strateger. Vi vill även att samtliga chefer på alla nivåer inom Uppsala kommun specifikt följs upp vad gäller arbetet med jämställdhetsintegrering; i de befintliga strukturer och processer för intern styrning som redan nu finns på plats.

Kvinnor och män ska som självständiga individer ha samma möjligheter till makt och inflytande i samhället. Alla oavsett kön, ska ha rätt att göra sina egna livsval och forma sina egna liv. Jämställdhet ska präglade introduktionen av de nyanlända.

Kvinnor och män ska också ha samma möjligheter till ägande samt att starta och driva företag. Kvinnor och män ska behandlas likvärdigt och ha samma förutsättningar om de väljer att bli föräldrar.

Varje enskild individ ska ha samma rättigheter till personlig integritet. Våld i nära relationer, sexualiserat våld, hedersrelaterat våld eller kränkningar av den kroppsliga integriteten kan inte accepteras.

Vi vill se ett samhälle fritt från våld, människohandel och prostitution.

6. NÄRODLAD POLITIK

I detta kapitel sammanfattas kort vår kommunala politik. Politikens innehåll bygger på stämmobesluten från kretsstämmorna och på Centerpartiets gemensamma politik och idéprogram.

6.1 MILJÖ

Centerpartiet driver på den gröna omställningen i Uppsala och i Sverige. Vi är den främsta politiska rösten för ökad hållbarhet. Vi ser samhället som en helhet som måste utvecklas i hållbar riktning. Utan ett sådant synsätt riskerar de politiska besluten att bli alltför kortsiktiga.

Det finns ingen konflikt mellan tillväxt och klimatnytta, tvärtom. Delar av Uppsalas näringsliv är lysande exempel på att tillväxt och klimatnytta går att förena och att vi kan bygga morgondagens välbefinnande på den gröna omställningen. Centerpartiet vill att Uppsala ska fortsätta utvecklas som en grön tillväxtmotor i Sverige och att kommunens negativa miljö- och klimatpåverkan successivt ska minska.

För att skapa en god miljö i kommunen krävs ökad samordning. Vi vill att det inom Uppsala kommun och Region Uppsala ska delas så många resurser som möjligt. Vi verkar även för att ge kommunala och regionala utvecklingsbidrag till nya samhällstjänster i linje med delningsekonomins principer.

Vi vill att kommunen ska ta fram och verkställa en solenergiplan. Solenergiplanen ska användas som ett styrdokument och kopplas till översiktsplanen. Vi vill att Uppsalas energi ska vara 100 % förnybar inom en generation. Därför vill vi att kommunen ska ta fram innovativa förslag och finansieringsmodeller för att ge fler möjligheter att äga och producera solenergi.

För att minska behovet av bilen och för att minska långa transporter vill Centerpartiet bygga hållbara lokala samhällen med närhet till service, allmänna kommunikationer, cykelvägar och gröna lungor. Bilen är dock ett värdefullt verktyg i människors vardag och många kommer att fortsatt vara beroende av och ha glädje av bilen. Därför är det viktigt att det är utsläppen – inte bilarna – som ses som det huvudsakliga problemet. Centerpartiet vill därför göra det lättare och billigare att äga och köra fossilfria bilar. Vi vill att hela kommunens fordonsflotta ställs om till fossilfria drivmedel. Uppsala kommun ska ha en utsläppsfri fordonsflotta år 2025.

Uppsala kommun är ett av Sveriges viktigaste jordbruksområden. Att värna och öka vår lokala livsmedelsproduktion är viktigt av såväl klimat- som av miljö- och säkerhetspolitiska skäl. En större andel lokalproducerade livsmedel i Uppsalas butiker samt på Uppsalas skolor och äldreboenden minskar utsläppen från livsmedelstransporter och negativa effekter av en naturkatastrof eller en säkerhetspolitisk kris. Det är också bra för våra bönder och skapar öppna landskap i vår kommun. De ska ges goda möjligheter att bruka sin jord och skog. För att säkerställa en långsiktig balans i det ekologiska kretsloppet måste vi skydda den biologiska mångfalden.

Vi vill att kommunen ska köpa ekologiskt och hållbart producerad mat enligt svenska kvalitets- och djurskyddskrav. Uppsala kommun ska inte upphandla mat som producerats i strid med den svenska djurskyddslagstiftningen. Vi vill ha rättvisa konkurrensvillkor för våra svenska bönder och vi vill att djuren ska må bra. Vi vill också att minst 25 % av kommunens matinköp ska vara lokalproducerad senast år 2023. Vi har goda miljö- och djurskyddskrav i Sverige. Därför är målet om lokalproducerad mat överordnat målet om ekologiskt producerad mat.

Alla delar av samhället behöver samverka för att fasa ut de kemikalier som riskerar att skada människor och miljö. Vi vill att Uppsala kommun ska sprida kunskap om kemikaliers miljö- och hälsovådliga effekter. Förskolor och skolor ska vara fria från gifter. Kommunens vatten- och avloppsinfrastruktur måste anpassas så att t.ex. kemikalie- och läkemedelsrester hindras från att läcka ut i mark och vatten.

Centerpartiet vill även verka för att Uppsala kommun ska ta lead och fasa ut användningen av plastpåsar i snabbare takt än EU-direktiven anger så att Uppsala kommun blir en plastpåsefrizon.

6.2 FÖRETAGANDE OCH JOBB

Att människor startar och driver företag är avgörande för vårt välbefinnande. Det är företag som betalar de anställdas löner som i sin tur genererar de skatter som finansierar den gemensamma välfärden. Uppsalas unika tillgång till värdefull kunskap, kompetens och forskning skapar goda förutsättningar för att skapa nya innovativa produkter och tjänster.

Centerpartiet verkar för att Uppsala kommuns attityd gentemot företagarna ska vara "Välkommen hit! Vad kan vi hjälpa till med?". Vi vill att mötesplatser skapas för matchning skapas mellan arbetslösa (oavsett gruppstillhörighet) och entreprenörer i kommunen/lokalsamhället, till exempel med företagare i Gottsunda och de arbetslösa som bor där. Parterna kan där träffas snabbt och enkelt under avspända former, rakt över disk och utan mellanhänder. Den här typen av möten, "Jobbdating", arrangeras 2–3 gånger per termin.

Kommunen ska bidra till näringslivets utveckling genom att konkurrensutsätta verksamhet med kvalitet för medborgarna i fokus. Genom innovationsupphandlingar kan kommunen både förbättra kvaliteten i sin verksamhet och bidra till att nya innovativa idéer och smarta tjänster sprids. Uppsala kommun ska inte i onödan bedriva verksamhet som kan utföras av privata, konkurrerande aktörer.

En av samhällets absoluta huvuduppgifter är att alla människor, efter egen förmåga, ska ges möjlighet att arbeta och försörja sig själva. Ett företagsklimat som ger fler och växande företag och därmed fler jobb och med en arbetsmarknad som är öppen för alla, ökar förutsättningarna för att människor ska kunna påverka och förbättra sina egna och sina barns livsvillkor.

I Uppsala ska det finnas möjligheter för alla att arbeta, oavsett utbildningsnivå och tidigare erfarenhet. Uppsala behöver därför ett större utbud av såväl kvalificerade som enklare arbeten.

Kommunens arbetsmarknadspolitik behöver bli mer aktiv, till exempel skulle arbetsmarknadsnämnden på ett mer proaktivt sätt kunna samarbeta med näringslivet och företagare för att locka hit verksamheter som skapar många jobb. Vi vill att en etableringslots ska inrättas för företag som vill etablera sig i kommunen. Företag som erbjuder enkla jobb ska välkomnas särskilt i kommunen.

De praktiska gymnasie- och vuxenutbildningarna behöver bli bättre och få en tydligare koppling till arbetsmarknaden. För dem som kommer hit från andra länder måste kommunen tillhandahålla en effektiv undervisning i svenska.

6.3 HÅLLBAR STADS- OCH LANDSBYGDSUTVECKLING

6.3.1 BYGGANDE

Centerpartiet vill att kommunen ska utveckla ett digitalt verktyg för proaktiv och uppsökande medborgardialog för stadsutvecklingsfrågor. Vi ser även positivt på att kommunen hittar nya former för mer deltagardemokrati i dessa viktiga frågor.

Centerpartiet anser att det behövs en bättre balans mellan stad och land i kommunens bostadspolitik. Uppsala är Sveriges största landsbygdskommun, vi vill att

den dessutom ska vara den bästa. Vi vill bland annat satsa på kommunens mindre samhällen och särskilt på de utvalda kransorterna Vänge, Björklinge, Vattholma och Almunge.

Utvecklingen av kransorterna innebär mer livskraft för landsbygden, närmare service och en bättre möjlighet att bevara Uppsala stads grönområden och unika karaktär.

Vi vill bygga fler bostäder av blandad sort i kransorterna; villor, radhus, bostadsrätter, hyresrätter, byggemskaper, ungdomsbostäder och seniorbostäder. Här vill vi också skapa mer service, verksamhetslokaler och bättre kommunikationer.

Det främsta ledordet i Centerpartiets bostadspolitik är hållbarhet. För att vara ekonomiskt, socialt och ekologiskt hållbart måste ett bostadsområde ha både förskolor, butiker, grönområden, bra och gröna kommunikationer samt verksamhetslokaler. Vi vill att alla offentliga byggnader med en takyta större än 1 000 kvadratmeter som uppförs ska ha någon form av takvegetation på minst 20 procent av ytan.

Centerpartiet vill även att kommunen initierar en inventering av sina befintliga byggnader för att se vilka tak som har förutsättning för anläggning av gröna tak. Kommunen ska ta fram en investeringsplan som visar hur detta kan genomföras för såväl nybyggnation som för byggnader som ska renoveras eller byggas om. Vi vill komplettera och ändra nuvarande riktlinjer för planering av nya bostäder till att säkerställa mer än tillräcklig yta, ljusinsläpp och grönska mellan huskropparna.

Vi vill utreda vilka gröna ytor och parker som kan tillgängliggöras för allmänna planteringar och odlingsbäddar. Centerpartiet vill även utreda vilka gröna ytor på offentlig platsmark som kan istället skötas av inhyrda eller genom extern aktör upphandlade betesdjur.

Vi ser positivt på att kommunen initierar ett så kallat BID-område, Business Improvement District för att organisera och formalisera samverkan och partnerskap mellan olika fastighetsägare och offentliga aktörer, som pilot och därefter utvärderar resultatet för att kunna initiera fler.

Uppsalas arkitekturpolicy ska omarbetas med tydligare riktlinjer, anvisningar och vägledning till hur den offentliga miljön och arkitekturen ska utformas. I helt nya stadsdelar kan vi bygga högt och tätt utan att kompromissa med kvalitet och trivsel. Genom att bygga högt, tätt och smart minskar bostadsbristen samtidigt som det ger bättre ekonomi i byggprojekten och möjliggör effektivare kollektivtrafiklösningar. Befintliga stadsdelar och bostadsområden ska å andra sidan förtätas mycket varsamt. Centerpartiet vill att kommunen tar fram ett sleeping asset-program för att identifiera överblivna ytor som kan utvecklas till att fylla ett behov. Välplanerade och genomtänkta bostadsmiljöer som t.ex. Eriksberg, Salabackar och Tunabackar ska inte byggas sönder. Södra staden är ett av de större utvecklingsområdena i Uppsala.

Södra staden som kan komma att rymma omkring 25 000 nya bostäder. Redan i dag bor 30 000 Uppsalabor i de stadsdelar som ingår i Södra staden. Centerpartiet vill se en livskraftig stadsdel för alla generationer. Vi föreslår därför att kommunen ska bygga ett "Kunskapscampus" i Södra staden. Kunskapscampus ska vara ett nav för kunskapsinhämtning och bestå av förskola, grundskola och gymnasieskola. Södra stadens nya kunskapscampus bör utgöras av ett flertal byggnader med delvis olika skolgårdar för olika åldersgrupper. På så vis skapar vi en trygg och nära skolmiljö för alla barn. Samtidigt kan kunskapscampus storlek skapa stora samordningseffekter när såväl kvalificerade ämneslärare som speciallärare, specialpedagoger, skolhälsovård och administration kan samutnyttjas.

Det ska vara tryggt att bo och verka i hela kommunen. Vi vill att det i samhällsbyggnaden ska byggas in trygghetsfaktorer så att folk ska våga gå ut, till exempel genom att sätta ut hundlatriner på strategiska platser.

Vi vill att kommunen ska bygga parkeringshus och sätta upp laddstolpar för elfordon i nära anslutning till ny bostadsbebyggelse.

Centerpartiet vill se träd som ljudbarriärer. Vi vill även uppföra solceller i form av bullerdämpande åtgärder vid Kungsängsbron. Vi vill återuppta frågan om reningsverkets framtid i Kungsängen och klä reningsverket i solceller för att förbättra luftkvaliteten för boende och besökare i Kungsängen, vid Studenternas och framtida boende i Ulleråker.

Bygglovsärenden måste handläggas snabbt och kommunen behöver mer mark som snabbt kan exploateras. Därför behöver kommunen arbeta mer aktivt med markförvärv. Organisationen för kommunens bygglovshantering bör delas upp i två enheter, en för stora och en för mindre ärenden. Den familj som vill bygga ut sitt hus eller den företagare som vill utveckla sin verksamhet ska inte behöva vänta på bygglov för att deras ärenden prioriteras ned till förmån för ansökningar från stora byggherrar.

Vi vill att människor ska känna sig delaktiga i utvecklingen av sina närområden, oavsett om de bor i staden eller på landet. Därför är det viktigt med en bra och kontinuerlig dialog mellan politiker och boende. Medborgardialoger ska ligga till grund för stads- och landsutvecklingen i Uppsala. Bygderåd ska utgöra naturliga remissinstanser i frågor som berör deras närområde.

För att främja människors hälsa och välbefinnande behöver vi värna en god miljö i våra samhällen och tätorter. Centerpartiet vill att alla människor ska ha nära till gröna parker och rekreationsområden. Byggnad i befintliga stadsdelar måste ske så att farliga gaser och partiklar inte fångas på gatunivån och vissa nya stadsdelar bör byggas som fossila nollzoner.

6.3.2 FRAMKOMLIGHET

Centerpartiet ser inte några motsättningar mellan olika trafikslag. Med smart stadsplanering går det att skapa säkra och snabba transportstråk för såväl bilar som för kollektivtrafik, cyklister och gående.

Centerpartiet vill utveckla Uppsala till Sveriges bästa cykelstad. Vi ser positivt på så kallade app-styrda hyrsystem för cyklar. Centerpartiet vill bygga snabbcykelvägar och cykelgarage. Vi vill utreda hur arbetet med att plocka bort cyklar vid resecentrum ska kunna hanteras bättre och på ett sätt som sätter cyklisternas bästa i fokus. Cykelvägar bör planeras så att stopp och korsningar längs vägen blir så få som möjligt. Bebyggelse och belysning längs cykelvägarna ska bidra till ökad trygghet.

Vi vill också att det ska finnas ett hyrcykelsystem i Uppsala som ska vara en del av kollektivtrafiksystemet. Vi vill dessutom att det ska vara möjligt att ta med cykeln på bussen. Det är särskilt viktigt att snöröjning och sandning av cykelvägar fungerar så

att cykeln blir ett attraktivt resealternativ året om. Vi vill verka för att Uppsala kommun snarast bygger ut snabbcykelleden, Flogstaleden, till Stenhagen.

Trafikkapaciteten över Fyrisån måste förstärkas för att förbättra trafikflödena mellan östra och västra Uppsala. Vi vill verka för att Uppsala kommun ska vara en plats där även bilar får finnas, att vi verkar för att det byggs bredare gator där alla trafikslag får plats oeg att det byggs ringleder och bilbroar över Fyrisån.

Uppsala ska sammanlänkas med nya broar för gående, cyklister, kollektivtrafikresenärer och bilister. Det ska ske med stor hänsyn till miljön. För att årummet ska göras mer grönt och för en ökad parkkänsla bör cykelparkeringen vid ån flyttas till en annan lämplig plats i närheten.

Vi vill enbart tillåta boendetrafik och leveranser på Östra Ågatan mellan Islandsfallet och S:t Johannesgatan, med tillägget att det först bör göras en trafikanalys. Vi vill även enbart tillåta boendetrafik och leveranser på Västra Ågatan mellan Islandsfallet och Saluhallen. Fyrstorg bör göras om till en yta att nyttjas av Uppsalas invånare och inte fordon.

Centerpartiet vill att Uppsala ska bli en klimatsmart, miljövänlig och hälsosam kommun. Därför vill vi premiera fossilfria fordon. Centerpartiet har på den nationella nivån föreslagit en grön bilbonus för att stimulera inköp av fossilfria fordon. Här i Uppsala vill vi ytterligare öka incitamentet att köra fossilfritt genom att erbjuda gratis parkering för fossilfria fordon.

Vi vill också göra det lätt att ladda elbilar genom att införa en parkeringsnorm som säkerställer minst en laddplats per tio parkeringsplatser vid anläggning av nya parkeringsplatser. Vi vill också att kommunen ska bygga fler laddplatser i Stenhagen, Gränby, Boländerna och i centrala Uppsala. Vi vill även identifiera lämplig mark för publika snabbladdningstationer i centrala Uppsala. Kommunen ska till 100 % förbereda för laddinfrastruktur vid nybyggnation och ombyggnation av kommunala parkeringsplatser. Vi vill även att laddning ska ingå i besökstaxan och vara lika oavsett typ av bil, på kommunala parkeringar.

Därtill ser vi positivt på så kallade app-styrda hyrsystem för bilar. Vi vill att Uppsala kommun upplåter cirka 50 fasta parkeringsplatser åt delningsbilar i centrala Uppsala och att Uppsala kommun upplåter fasta parkeringsplatser åt delningsbilar i våra prioriterade kransorter.

Vi vill se ett grönt fokus inom trafikfrågorna. Centerpartiet vill att kommunen tydligare prioriterar nödvändiga ytor för grönt i gatumiljön såsom dagvattenbäddar, planteringar i förgårdsmark, fickparker vid indragna husfasader och planteringsstråk i trottoarernas möbleringszoner. Kommunen bör även ta fram en plan för hur lokala kvartersparkers placering och storlek kan säkras, anpassade för det antalet som bor eller förväntas bo i området. Normen ska vara att träd ska finnas i alla gatumiljöer och att det vid ombyggnation och nybyggnation alltid ska finnas en tydlig motivering om träd inte skulle kunna planteras i gatumiljön.

Centerpartiet vill att Uppsala ska vara en trafiksäker kommun. Därför vill vi att en trafiksäkerhetsanalys alltid ska genomföras vid större ombyggnationer. Trafiksäkerhetsanalysen ska utgöra underlag för politiska beslut om tillfälliga skolskjutsar. Vi vill också att Uppsala kommun ska förse medborgarna med tydlig information om pågående ombyggnationer av gatorna, både på den aktuella platsen och på kommunens hemsida. Informationen ska uppdateras kontinuerligt. Information ska på så sätt fortlöpande ges om anledningen till avstängningen, beräknad tid för ombyggnaden samt hur gatan kommer att se ut och fungera när allt är klart.

I Uppsala behövs parkeringsplatser, både kantstensparkeringar, parkeringshus och parkeringsgarage. Centerpartiet vill anlägga pendlarparkeringar vid kollektivtrafikknutpunkter på landsbygden så att den som vill enkelt kan byta transportmedel vid in- eller utfart till och från centralorten. Vi vill att parkeringsavgifterna ska vara rimliga. Orimligt höga parkeringsavgifter gör att handlare, krögare och andra företagare i city får svårare att konkurrera med externa köpcentrum med stora gratisparkeringar. Vi vill ha en levande stadskärna där man kan kosta på sig att äta, shoppa, promenera och umgås i lugn och ro, vare sig man bor i staden eller har kört in från landsbygden.

Vi vill bygga ett underjordiskt garage under Vaksala torg och identifiera lämplig mark för P-hus och garage i innerstans utkanter.

Uppsalas befolkningstillväxt betyder att kommunen de närmaste åren kommer behöva uppgradera kollektivtrafiksystemet. För Centerpartiet är det viktigt att det system som väljs är ekonomiskt hållbart, gör minsta möjliga intrång i Uppsalas karakteristiska kulturmiljöer och inte försämrar framkomligheten med cykel i staden.

6.4 NÄRODLAD INTEGRATION

I Uppsala bor människor med rötter i jordens samtliga världsdelar och religioner. Att människor korsar gränser för att söka nya och bättre möjligheter är naturligt och berikar samhället. Sverige och Uppsala står inför demografiska utmaningar. Invandringen ger bättre förutsättningar för en utvecklad välfärd också i framtiden. Det är dock viktigt att de nyanlända snabbt kommer i arbete. Eget arbete är fundamentalt för såväl friheten som tryggheten för den enskilde. Varje individ som arbetar bidrar till det gemensamma. Idag tar det alltför lång tid för många att bli självförsörjande. Kommunen bör stötta och ta fram en etableringsplan för alla nyanlända.

De som inte kan svenska ska få språkinsatser från dag ett. Kommunen ska säkra att utbildningen i svenska för invandrare (SFI) är effektiv och håller en hög kvalitet. En flexibel och arbetsmarknadsanknuten SFI-undervisning är av stor betydelse för möjligheten att få arbete. Klasserna bör delas in efter kunskap och studievana. Undervisningen ska vara flexibel med möjlighet att också välja distans- eller deltidskurser. Det är också viktigt att SFI-undervisningen är inriktad mot den svenska arbetsmarknaden, gärna med inslag av praktik. Utförare av SFI bör få en prestationsersättning utifrån hur deltagarnas språkfärdigheter utvecklas.

Vi vill att alla asylsökande i Uppsala tillsammans med övrig samhällsinformation särskilt ska utbildas inom kvinnors rättigheter, barns rättigheter, om social-tjänstens och polisens roller i förhållande till familjen. Kvinnor avbryter sin SFI-utbildning i betydligt högre grad än män i samband med att de föder barn. Vi vill därför att det ska vara möjligt att på deltid kombinera svenskundervisningen med föräldraledighet.

Kommunen bör garantera utbildning, praktik- eller lärlingsplatser åt dem som för stunden inte försörjer sig själva. Vi vill att det ska vara möjligt att ställa krav på deltagande som en förutsättning för försörjningsstöd.

Aktiveringskravet ska vara lika för kvinnor och män. Högre krav ställs idag ibland på män, vilket gör att de får mer stöd och därför också lättare får jobb. Både kvinnan och mannen i en familj bör alltid kallas då kommunen har samtal kring deras ekonomi.

De nyanlända ska informeras om och få hjälp med ansökan om placering av barn i förskola. Deltagande i förskoleverksamhet hjälper nyanlända barn att lära sig svenska och att integreras i samhället. Det möjliggör också för invandrade föräldrar, särskilt för kvinnor, att komma ut i samhället för att lära sig svenska, driva företag, arbeta eller studera. En snabb placering av barnen i förskola ger bättre möjligheter för utrikes födda kvinnor att delta i arbetslivet.

Centerpartiet vill att Uppsala kommun ska inleda en försöksverksamhet med öppna förskolor som också erbjuder extra språkstöd till nyanlända föräldrar, så att de får en naturlig plats att träffas och träna svenska. Kommunen ska även positivt agera för att ekonomiskt stödja Föräldraföreningen i Gottsunda att bygga en robust och framtidssäker organisation. Ekonomiskt stöd bör även kunna utgå till andra organisationer som arbetar på liknande sätt som Gottsundammorna och i andra stadsdelar, till exempel Stenhagen och Sävja.

Vi vill att alla nyanlända ungdomar ska sysselsättas och att de snabbt bereds en skolplats. På sommarlovet bör både asylsökande och nyanlända ungdomar som fått uppehållstillstånd aktiveras genom att gå i sommarskola, praktisera, jobba eller delta i andra aktiviteter som främjar deras språkutveckling och integration. Föreningslivet har här en viktig roll.

Vi vill inte vårda personer till egenförsörjning, vi vill genom snabba och aktiva arbetsmarknadsinsatser matcha uppsalabor till arbete.

Ensamkommande ungdomar bor ofta på Hem för vård eller boende (HVB-hem). Vi vill att HVB-hemmen för ensamkommande ska byta namn till Jobbetableringshem. Vi vill att varje ensamkommande ungdom tillsammans med personalen ska upprätta en

individuell jobbetableringsplan som ska ta ungdomen från nuläge till ett framtida drömjobb. Syftet med planen är att den ensamkommande ska bli anställningsbar. Därför ska jobbetableringshemmen också vara bemannade med studie- och yrkesvägledare. Så har Trelleborgs kommun gjort med stor framgång och vi inspireras av dem. Erfarenheten därifrån visar att det är viktigt att ungdomarna är delaktiga och att drömjobbet är realistiskt. Det är personalen ansvar att följa upp målen i planen och ge ungdomarna stöd och motivation.

Vi vill att kommunen ska uppmuntra och underlätta för nyanlända ungdomar att delta i praktiktjänstgöring. Praktiska frågor, t.ex. hur den som praktiserar ska vara försäkrad får inte vara ett hinder.

Alla som invandrar till Uppsala, både vuxna och ungdomar, ska snabbt ges en sådan samhällsintroduktion att de själva kan navigera i samhället. Samhällsintroduktionen ska både beskriva våra centrala samhällsfunktioner samt hur vår sekulära demokrati fungerar samt vad den innebär för vikten av tolerans och allas frihet. Samhällsintroduktionen ska genomföras som en obligatorisk del av SFI och språkintröduktionen för nyanlända elever (SPRINT). Gode män för ensamkommande flyktingbarn ska vara ansvariga för att följa upp att barnen får en samhällsintroduktion i skolan.

6.5 TRYGGT ÅLDRADE

Andelen av Uppsalas befolkning som är äldre än 65 och 80 år ökar i snabb takt. Det innebär att de äldres vård- och omsorgsbehov ökar, samtidigt som de som arbetar och betalar den skatt som finansierar vården och omsorgen, blir en allt mindre andel av befolkningen.

För att Uppsala ska klara av att förse de äldre med vård och omsorg av god kvalitet behöver kommunen arbeta förebyggande. De äldres möjlighet att motionera måste förbättras. Vi vill t.ex. att Fyrishovs verksamhet fokuseras på friskvårdsverksamhet med särskild inriktning mot Uppsalas äldsta invånare. Dessutom vill vi se hälsofrämjande åtgärder såsom friskvårdsinsatser, promenadstråk anpassade till äldres villkor och regelbundna hälsoundersökningar. Vi vill att personal inom vård och omsorg utbildas i hur de kan stötta äldre att bli mer fysiskt aktiva. Om människor är

friska längre så ökar deras livskvalitet samtidigt som kommunens kostnader blir mindre.

För att främja de äldres hälsa och trygghet måste det finnas bostäder som är anpassade till just deras behov. Centerpartiet vill bygga minst 300 nya trygghets- och serviceboendeplatser under den kommande mandatperioden. En trygghetsboendegaranti bör också införas för de äldre som önskar flytta till ett trygghetsboende. Vi vill att trygghets- och serviceboenden ska byggas både i Uppsala centralort och i Storvreta samt i de prioriterade kransorterna Vänge, Björklinge, Vattholma och Almunge. Varje kommunalt äldreboende ska ha tillgång till en specialistutbildad läkare, gärna med geriatrikinriktning. Det ska också finnas bredband på alla äldreboenden.

Uppsalas äldre ska kunna leva meningsfulla och trygga liv i den miljö som de själva väljer. Gemenskapen med vänner där man bor betyder mycket, liksom nära och tillgänglig vård och service. Valfriheten i vården och omsorgen ska värnas. Centerpartiet vill se en mångfald av aktörer inom vård och omsorg, vilket ställer höga krav på kvalitetskontroller och uppföljning.

Det bör också bli lättare för äldre, i synnerhet de med små ekonomiska medel, att ta del av hemtjänst och färdtjänst till en låg kostnad. Kommunens handläggningstider ska vara korta och ansökningsförfarandet ska kännetecknas av enkelhet och service.

Den mat som serveras Uppsalas äldre ska vara god, närproducerad och lokalt tillagad.

Samverkan mellan frivilligorganisationerna ska stödjas och utvecklas för att underlätta etableringen av träffpunkter med lunch- och fikaservering i hela kommunen. Detta underlättar möjligheterna till kontakt med andra.

6.6 GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING

Centerpartiet kommer aldrig att stödja ett ansvarslost användande av skattepengar. För våra skattepengar ska vi få den kvalitet vi upphandlar. Oavsett om det är en offentlig eller privat aktör som levererar de skattefinansierade tjänsterna accepterar vi inte en dålig kvalitet.

Kommunen behöver jobba smart för att invånarna ska få så mycket som möjligt för sina skattepengar. Det finns inget samband mellan hög kostnad och hög kvalitet, snarare tvärtom eftersom ineffektivitet, krångel och kvalitetsbrister tar tid och kostar pengar. Det finns inga skäl till att Uppsalas invånare ska betala mer för sina verksamheter än invånare i andra jämförbara kommuner. Det är mycket viktigt att Uppsala hela tiden ökar servicen, kvaliteten och nyttan per skattekrona.

Vi vill verka för att kommunen ska ha en strategi för investeringar över en konjunkturcykel. Centerpartiet vill även verka för att kommunen planerar stora projekt i förväg som är färdiga att börja med när det blir lågkonjunktur.

Av tradition är centerpartister försiktiga i ekonomiska frågor. "Man ska inte göra av med mera pengar än man förfogar över" brukar vara de traditionella centerväljarnas sunda filosofi. Sedan spelar det mindre roll om det är statens, landstingets, kommunens eller den egna privata plånboken det är fråga om. Principen är densamma. Vi får inte slösa pengar på kommande generationers bekostnad.

I Uppsala finns inte utrymme för någon bekymmerslös löftespolitik eller vidlyftiga lån. Globala ekonomiska kriser, allvarliga oroshärdar i världen, nya politiska regimer och mycket annat kan snabbt förändra de ekonomiska förutsättningarna. Vi blir dessutom allt äldre och kostnaderna för välfärdstjänsterna kommer att stiga i framtiden.

Alltför många invånare i Uppsala står utanför arbetsmarknaden. Under 2014 fick 4300 hushåll med 7200 personer i Uppsala ekonomiskt bistånd i form av försörjningsstöd. Stödet kostar i år ca 23 miljoner kronor per månad. Den vanligaste orsaken till utbetalt ekonomiskt bistånd är arbetslöshet. Kommunen gör en del insatser för att hjälpa dessa personer till självförsörjning, t.ex. genom rehabiliteringsinsatser, träning, praktik och kompetensutveckling. Det är bra, men otillräckligt.

Vi vill utforma nya så kallade inkluderingsjobb där olika sysselsättningsuppgifter utförs av den som är i utanförskap och/eller får försörjningsstöd och har full eller viss arbetsförmåga. Det gagnar individen, stärker anställningsbarheten och är även till nytta för kommunen. Siktet ska vara inställt på att stötta individen mot den reguljära arbetsmarknaden. De arbetsuppgifter som ska skapas inom ramen för inkluderingsjobb ska inte stå i konkurrens med den reguljära arbetsmarknaden.

Exempel på arbetsuppgifter som skulle kunna vara lämpliga är insatser för idrott- och föreningslivet, naturvård, arbetsvärdar eller stöd till garantipensionärer med att exempelvis handla.

6.7 OMTANKE OCH TRYGGHET

Centerpartiet tror på individens egen förmåga och vill ge människor möjlighet att göra det bästa av sina unika förutsättningar. Samtidigt behövs ett skyddsnät som fångar upp och ger stöd åt de personer som, tillfälligt eller permanent, inte klarar sig själva.

Det är viktigt att det stödet är anpassat efter just den enskildes förutsättningar. Ett eget boende kan vara första steget mot att få rätsida på livet för någon som mår dåligt. För någon annan kan ett delat boende ge välbehövlig gemenskap som bryter ensamheten. Stödinsatser ska alltid följas upp och utvärderas.

Centerpartiet vill att Uppsala kommun ska skapa förutsättningar så att alla beroendesjuka som söker behandling också ska få det. De sökande ska inte registreras i socialtjänstregistret. Vi vill att kommunen ska ge ökat stöd till ideellt arbete bland utslagna, hemlösa, ensamma och andra grupper med särskilda behov. Vi tycker att en rullande nattjour bör inrättas och att natthärbärgen alltid ska finnas tillgängliga, särskilt vintertid.

Vid alla beslut som rör barn ska deras rättigheter och perspektiv beaktas och vara vägledande. Vi vill att kommunen i ett tidigt skede ger stöd till hela familjens nätverk så att onödiga omplaceringar undviks. Om en omplacering ändå måste göras vill vi att kommunen har en god beredskap för att möta barns behov av fosterhem eller alternativa omhändertaganden av hög kvalitet. Vi kräver en skärpt tillsyn samt noggrann och kontinuerlig uppföljning så att barnens rätt säkerställs vid alla placeringar.

Centerpartiet vill också att kommunen ska stödja en utbyggnad av särskilda boenden för personer som utsätts för våld i nära relationer och att skydd skall ges utan krav på registrering.

Vi vill införa delade tjänster för socionomer som jobbar med myndighetsutövning och utredningar av barn och unga. Där en del av tjänsten består av utredningsarbete

(tärande) och den andra handlar om utvecklingsarbete, uppdrag att ta fram nya metoder, uppföljningar (närande).

Den hedersrelaterade brottsligheten begränsar den utsattes frihet. Centerpartiet vill införa hårdare straff för sådana brott. En hederskommission bör också tillsättas med uppgift att motarbeta hedersnormerna och den hedersrelaterade brottsligheten.

Centerpartiet har en vision om ett grönt och växande Uppsala där både människor och företag når framgång och alla invånare ges förutsättningar till ett gott liv. En förutsättning för att visionen ska bli verklighet är att människor känner sig trygga. Vi i Centerpartiet hyser stor tilltro till det civila samhället. Nattvandrare, kyrkor, ideella föreningar och enskilda individer gör många och goda insatser för att öka tryggheten. Vi vill uppmuntra och stödja dem. Tryggheten är allas vårt gemensamma ansvar.

Vi vill att kommunens samverkansavtal med Polisen ska ses över. Vi tycker också att stödet till ideella initiativ för att stärka tryggheten i Uppsala bör förbättras.

Centerpartiet föreslår att en kommunal trygghetscentral inrättas. Trygghetscentralen ska tillsammans med Polisen kommunala fältassistenter och civilsamhället samordna det brottsförebyggande arbetet inom kommunen. Centerpartiet vill inrätta ett särskilt trygghetsnummer och en gratis mobilapplikation som uppsalaborna ska kunna använda för att ge upplysningar av betydelse för det brottsförebyggande och brottsbekämpande arbetet.

Kommunala ordningsvakter med uppgift att upprätthålla ordningen ska finnas vid de platser där oroligheter och brott är vanliga. Trygghetscentralen ska också kunna dirigera ordningsvakterna till platser där oroligheter har rapporterats. Arbetet ska bedrivas i samarbete med "nattvandringen på hjul", d.v.s. med UL, taxibolag och färdtjänstbolag.

Trygghetscentralen bör också stå i kontakt med frivilliga som samordnat ska kunna möta och följa personer som känner sig otrygga. Vidare ska Trygghetscentralen också föreslå brottsförebyggande fysiska åtgärder, t.ex. klottersanering, reparation av eller bättre belysning på mörka platser.

6.8 ETT ATTRAKTIVT UPPSALA

6.8.1 KULTUR

Kultur får människor att tänka i nya banor. Den utmanar och utvecklar oss och ger oss nya perspektiv. Därför vill Centerpartiet se ett rikt kulturliv i Uppsala. Det innebär att vi är positiva till och vill stödja lokala initiativ, t.ex. musikfestivaler, dansuppsvisningar, teater och utställningar.

Kultur ger människor möjligheter att både skapa och ta del av nya saker och den stärker vår demokrati. Kultur är mer än kommersiell underhållning och därför är det nödvändigt att kommunen avsätter medel för att stimulera en kulturell bredd. Centerpartiet vill även att kommunen utreder vilka reformer som krävs för att kultursektorns och föreningslivets ekonomiska självständighet ska öka. Vi ser även positivt på att kulturen i så stor utsträckning som möjligt ärsjälvfinansierande.

Kommunens bibliotek och teatrar och andra kulturinstitutioner måste vara tillgängliga även för dem på landsbygden. För Centerpartiet är det viktigt att alla människor ska ha möjlighet att ta del av och skapa kultur. Kulturen har också en viktig roll att spela för integrationen mellan människor från olika delar av världen.

Centerpartiet vill att den kommunala kulturskolan ska öppnas för fler aktörer genom en kulturpeng. Kulturpengen skulle på samma sätt som skolpengen följa med den enskilde eleven som själv kan välja dess inriktning. Kulturpengen kan minska köerna till den kommunala kulturskolan.

Vi vill att kommunen utsmyckas. Vid upphandling av offentlig konst ska konstnärlig kvalitet vara ledord. Centerpartiet vill att kommunen upprättar en ny policy för alla framtida inköp av offentlig konst där avtalen med konstnärerna från början reglerar rättigheterna på ett sådant sätt att konsten får fotograferas och delas av alla. Vi vill även att kommunen ska publicera information över all offentlig konst på webben där det framgår om det är okej att fotografera/dela eller inte. Uppsala är en historisk plats och det är viktigt att den konst som kommunen upphandlar är intressant även om 50 eller 100 år. Vi ser gärna att privata finansiärer bidrar till utsmyckningar av det offentliga rummet.

Uppsalas byggnadsminnen är en viktig del av den lokala kulturen. Det är därför viktigt att höga arkitektoniska krav ställs vid nybyggnation i känsliga kulturmiljöer. Vi vill verka för att förutsättningarna för ett nytt stadsmuseum ska utredas och att detta så sker med kommunens samtliga kulturaktörer. Vi vill även ge relevanta delar av Uppsala kommuns och Region Uppsalas organisationer i uppdrag att tillsammans med Upplandsmuséet, Riksantikvarieämbetet och Statens Fastighetsverk renovera och utveckla det berörda området till ett rekreationsområde och en besöksdestination, med större besökskapacitet än idag.

Centerpartiet ser en stor vikt i att kommunen satsar på såväl turism som turismnäringar. Turismen är en ökande del av ekonomin och därför ska Uppsala kännas som en stad där turister är välkomna. Turister ska lätt hitta vad som erbjuds i staden. Därför bör vi även satsa på ett samarbetsorgan för turister och kultur i hela Uppland.

6.8.2 IDROTT OCH REKREATION

Idrotts- och rekreationsmöjligheter ska vara tillgängliga för alla i Uppsala, oavsett boendeort eller den enskildes fysiska förutsättningar. Paraidrotten ska ses som en naturlig del i vardagen samt en nyckel till inkludering och för att förebygga utanförskap.

Idrotten främjar både den fysiska och den psykiska hälsan och ger tusentals barn och ungdomar en meningsfull fritid. Idrotten förenar människor oberoende av språk, kultur och etnicitet. Den spelar en viktig roll för integrationen och inkluderingen. Vi tycker därför att fler ytor ska skapas för spontanidrottsplatser som kan fungera som mötesplatser för alla var man än bor.

Centerpartiet vill erbjuda uppsalaborna fler öppna tider på arenor, skidspår och spontanidrottsplatser. För att de begränsade idrotts- och rekreationsresurserna ska komma alla kommuninvånare till del behöver idrottsanläggningarna på landsbygden prioriteras. Vi tycker att kommunen behöver fler utegym, vi ser gärna ett utegym i varje stadsdel.

Frihet är en viktig del av möjligheterna för uppsalaborna att ha trevligt på rekreationsytor. Vi vill därför avskaffa det generella förbudet för alkoholförtäring i Uppsala kommun.

Ungdomar som organiserar sig i föreningsaktiviteter trivs bättre i skolan och får färre problem med den fysiska och psykiska hälsan. Dessutom motverkar det kriminalitet och missbruk senare i livet.

6.9 LIVSLÅNGT LÄRANDE

Utbildning är grundläggande i ett demokratiskt samhälle. En bra utbildning ökar den enskildes möjligheter i livet oavsett den sociala och ekonomiska bakgrunden. Därför är det också viktigt att det finns möjlighet till fort- och ombildning under hela livet.

Utbildning utgör grunden för arbete, företagande och vårt lands konkurrenskraft. En skola med eleven i centrum är viktigt så att fler unga människor kan börja vuxenlivet med goda kunskaper och ett arbete. Alla barn har rätt att få de kunskaper som gör dem till delaktiga samhällsmedborgare.

Förskolan och skolan är styrd av både skollag och läroplan och behöver inte ytterligare detaljstyrning från kommunpolitikerna. Skolan behöver lugn och ro. Centerpartiet vill ge professionen större handlingsfrihet och mandat så att kunskap och kraft kan släppas loss. Vi tycker att rektorerna tillsammans med skolpersonalen och eleverna ska få bestämma mer över sin egen skola. För att stärka ledarskapet i skolan och öka incitamenten att förbättra skolans ekonomi och skolresultat bör de kommunala skolorna och förskolorna vara små självstyrande enheter med egna befogenheter över lokal, personal och ekonomi.

Vi vill att kommunen ska vara en bra arbetsgivare. De kommunala skolorna och förskolorna ska vara trivsamma arbetsplatser med god arbetsmiljö och bra arbetsvillkor. Vi vill verka för att upphandling av närodlad mat ska öka i Uppsala kommuns kök.

Vi vill också att skolpersonal, på samma sätt som andra yrkesgrupper, ska kunna välja mellan olika arbetsgivare. Det är en av anledningarna till att vi är positiva till fristående

skolor och förskolor i Uppsala. En annan anledning är att familjer och elever ska kunna ha så stor valfrihet som möjligt.

Förskolor och skolor på landsbygden är viktiga för en bygds attraktivitet och för att barn och elever skall kunna erbjudas en mångfald av förskolor och skolor att välja mellan. Därför anser vi att det bör etableras fler förskolor och skolor på landsbygden.

Den tekniska utveckling som skett under de senaste årtiondena innebär nya möjligheter för framtidens utbildning. Vi är positiva till användandet av moderna tekniska verktyg i skolan och ser gärna att olika typer av e-lärande eller digitala läromedel används från årskurs 1.

Uppsala kommun ska vara en attraktiv stad för så kallade expats att utbilda sina barn i. Centerpartiet vill därför att Uppsala kommun ska säkerställa att det finns minst en förskola, en grundskola och en gymnasieskola som har en speciell inriktning på barn till expats. Dessa skolor ska ha en efterfrågad språkinriktning. Expats ska även ges förtur i köer till kommunala skolor med internationell inriktning.

Vi vill att Uppsala kommun ska utreda hur elevsäkerheten kan höjas på våra skolor och att förbättringsförslag som arbetas fram inte får belasta lärare med ytterligare arbetsuppgifter.

6.9.1 FÖRSKOLA OCH ANNAN PEDAGOGISK VERKSAMHET

Uppsala kommun ska erbjuda den bästa förskolan till våra barnfamiljer. Vi vill se en lugn och stimulerande förskolemiljö, god, näringsriktig, närodlat mat och lekfullt lärande. Våra barn är det finaste vi har. Varje förälder ska kunna känna sig trygg med den förskola där barnen vistas på dagarna. Därför vill vi att föräldrarna ska få möjlighet att göra fler val. Det är föräldrarna, inte samhället, som ska bestämma vad som är bäst för just deras familj.

Det ska vara attraktivt att arbeta som förskollärare inom Uppsala kommun. Även om en förskola är stor ska barngrupperna vara små och pedagogtätheten hög. På alla förskolor ska det finnas legitimerade förskollärare och välutbildade pedagoger som trivs och ser alla barn. Vi vill också se en mångfald av utförare. Förskolor kan drivas i kommunal eller privat regi. Det ska vara även vara möjligt att välja arbetsgivare.

Centerpartiet ser med fördel att förskolor kompletteras med flera andra alternativ så som föräldranätverk, familjedaghem eller kooperativ för att möta familjers olika behov och önskemål. Det ska vara enkelt att organisera sig för att tillhandahålla en pedagogisk verksamhet.

Alla föräldrar ska kunna välja och få en plats i förskolan eller i en annan pedagogisk verksamhet när föräldraledigheten är över. Lokaler för förskolor måste vara en självklar del av bostadsplaneringen. Antalet förskoleplatser i centralorten kan ökas genom att centralt belägna förskolor kompletteras med filialer på landsbygden. Då kan föräldrarna lämna och hämta sina barn på den förskola man valt. Personalen och barnen kan gemensamt åka buss till filialen på landet. Där finns det ofta ännu bättre utrymmen och mer natur att leka i. Den som vill ska så klart kunna lämna och hämta barnen vid filialen också.

6.9.2 GRUNDSKOLA

Grundskolan ska ta vara på varje barns kreativitet och energi. Skolan måste se varje elevs möjligheter att nå sina mål. Professionella lärares kompetens och pedagogik är avgörande. I Uppsala ska kraven på kvalitet vara höga och målet ska vara att alla elever når sin fulla potential. Därför måste lärare få vara lärare. De måste få tid att vara med sina elever istället för att slösa tiden på administrativa sysslor. Skolan måste vara i ständig utveckling och kunskap inhämtas med nya redskap, modern pedagogik och teknik. Rektorn ska ha ett större ansvar för kvaliteten på den egna skolan. Därför måste rektorerna ha tid för det pedagogiska ledarskapet och tid att tillsammans med all personal driva det systematiska kvalitetsarbetet.

En bra skolmiljö, trivsel, en god näringsriktig och närodlat skolmat samt fysiska aktiviteter är av stor betydelse för elevernas inlärningsförmåga. Vi vill att kommunen ska ta fram en grön skolgårdsplan som syftar till att skolgårdarna ska uppmuntra lek, rörelse och kreativitet. Fritidspedagoger och volontärer kan bidra till ökad trivsel genom att tillsammans med eleverna skapa aktiviteter som främjar sammanhållningen, motverkar mobbningen och stöder läxläsningen. Vi vill även på prov låta en kommunal högstadieskola anställa utbildade socionomer/beteendevetare som "Studiepedagoger" och om försöket faller väl ut låta fler skolor anställa sådan personal.

Forskningen är entydig om att regelbunden fysisk aktivitet bidrar till bättre studieresultat. Forskningen är också entydig om att regelbunden fysisk aktivitet leder till längre och friskare liv. Därför vill vi stödja Uppsalas grundskolor så att de som vill kan införa motion och rörelse på schemat varje dag.

Skolor skapar liv. Det är därför viktigt att vi värnar och utvecklar landsbygdsskolorna. Landsbygdsskolorna är oerhört viktiga för att kommunens mindre lokalsamhällen ska fortsätta vara attraktiva och de fyller fler funktioner än endast skolverksamhet. Vi vill införa omvända skolskjutsar, d.v.s. att elever skjutsas från Uppsala stad till landsbygdsskolorna.

Alla barn bör ha arbetslivskunskap på schemat för att förstå vilka möjligheter som finns efter avslutade studier. Här har studie- och yrkesvägledarna en viktig roll. Alla elever ska också ges möjlighet att studera entreprenörskap i skolan eftersom det ökar elevernas möjlighet att förverkliga sina drömmar.

6.9.3 GYMNASIESKOLA

Möjligheten för elever att fritt välja utbildning ska vara så stor som möjligt. Lärlings- och yrkesutbildningar måste vara inriktade mot arbetsmarknadens behov.

I Uppsala kan vi nå en högre kvalitet och ett bättre resultat inom gymnasieskolan. Våra gymnasieskolor har förutsättningar att ligga i topp i Sverige, inte minst då vi har två universitet och ett starkt näringsliv.

Att matcha unga bättre mot arbetsmarknaden är en stor utmaning. Därför vill vi koppla skolan närmare näringslivet.

6.9.4 VUXENUTBILDNING

Centerpartiets ambition är att grund- och gymnasieskolan ska ge alla elever förutsättningar att lyckas i livet. För den som trots det inte nått alla målen där eller för den som i vuxen ålder vill slå in på en ny yrkesbana är det viktigt att det finns möjligheter att utbilda sig också senare i livet. Det ska Komvux erbjuda. Komvux ska precis som all annan utbildning utgå från individen, ha kunskapen i fokus och hålla en hög kvalitet.

Språket är en viktig nyckel till att bli en del av samhället för de som kommer till Sverige i vuxen ålder. De invandrare som kommer till Uppsala ska erbjudas svenska för invandrare (SFI) som ska vara anpassad efter det individuella behovet – analfabeter har andra förutsättningar och därmed andra undervisningsbehov än akademiker. Centerpartiets mål med SFI är att alla elever ska lära sig svenska på en tillräckligt hög nivå för att bli anställningsbara och kunna försörja sig själva.

De svenska studieförbunden bygger på en lång bildningstradition och är en stor tillgång för Uppsala. Studieförbunden med alla sina kurser och cirklar är ovärderliga för den som vill bilda sig på udda tider eller under annorlunda former, bara vill stimulera sin nyfikenhet eller vill utveckla sin kunskap i en hobby eller ett annat intresse.